

BASINA VE KAMUOYUNA

ZEYTİNLİKLERİMİZİN VE MERALARIMIZIN RANTA VE TALANA AÇILMASINA HAYIR

08.06.2017

Yıllarca zeytin tarımı desteklendi, zeytinyağı üretimi teşvik edildi. Ama şimdi zeytinliklerimiz ve meralarımız maden ve enerji sermayedarlarına, inşaat devlerine kurban ediliyor.

Zeytinin ana vatanı olan Türkiye, binlerce yıllık bir üretim ve inanç kültürünün de kaynağı olan zeytin ağaçlarının ölüm fermanını da imzalayan ilk ülke olarak tarihe geçmek üzere. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 1 Haziran'da ilgili alt komisyondan geçirilen zeytincilikle ilgili yasa tasarısı bugünlerde Meclis Genel Kurulu'nda görüşülecek. Zeytin üreticilerinin, meslek odamızın, muhalefet partilerinin, yazarların, çizerlerin daha önemlisi sektörün görüşünü hiçe sayan tasarısı, Genel Kurulda kabul edilip yasalaşırsa, bundan böyle zeytinliklerimiz ranta ve talana açılacaktır.

Dünya genelindeki toplam 900 milyon civarındaki zeytin ağacının 300 milyonu İspanya'da bulunuyor. Zeytin ve zeytinyağı üretiminde dünya lideri olan İspanya'yı İtalya ve Yunanistan takip ediyor. Türkiye ise 172 milyonluk zeytin ağacı sayısı ile dördüncü sıradadır. Türkiye'nin toplam tarım alanının % 3 ünü zeytinlikler oluşturmaktadır. Tütün ve pamukta uygulanan yanlış politikalarla zeytine yönelim artmış verilen desteklerin etkisiyle de zeytin ağacı varlığımız 172 milyona ulaşmıştır. Zeytin iklim seçiciliği en yüksek meyvedir. Eksi 8 derecede donar. Bu nedenle sadece Akdeniz iklim kuşağında yetişir. Yetiştirme alanı bu kadar sınırlı ve yüzlerce yıl ürün verebilen, kutsal, bilge, barış sembolü, sağlık iksiri ölmez ağaç Zeytin ranta kurban edilemez. Dünyada ve Türkiye'de zeytin ve zeytinyağı tüketimi hızla artarken 500.000 zeytin üreticisi ailenin işsizler ordusuna katılması kabul edilemez.

Zeytinyağı tüketiminde ilk sırayı AB ülkeleri alırken Ülkemizin yıllık zeytinyağı tüketimi 2 litredir. Bu çok düşük bir rakamdır.

Zeytin, kutsallığının yanı sıra sağlık açısından da yararlı bir besin ürünüdür. Zeytin içeriğinde bolca bulunan E vitamini nedeniyle kalp ve kemik sağlığı ve sindirim sistemi için yararlıdır. Diğer taraftan; diyabette kandaki şeker oranını azaltıcı ve kanseri önleyici özelliği vardır. Türkiye'de her yıl 160 bin kişi kalp-damar hastalıkları nedeniyle ölüyor! Kötü huylu tümör nedeniyle gerçekleşen ölümlerin toplam sayısı 2014 yılında 76 bin, 2015 yılında 77 bin, 2016 yılında 80 bin kişidir.

Tasarıyla getirilen "Zeytinciliği Koruma Kurulu" 5403 sayılı yasada yer alan Toprak Koruma Kurulları'nı çağrıştırmaktadır. 2005 Yılında çıkarılan 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Toprak Koruma Kurulu Kararları ile Kamu Yararı kavramının arkasına sığınarak 7.500.000 da tarım alanı tarım dışına çıkarılmıştır. Bu alan yaklaşık olarak tüm zeytin alanlarımızın (8.369.346 da) alanına eşittir. Bu, durumun vehametini ortaya koymaktadır.

Tehdit altında olan sadece zeytinciliğimiz mi? Tabii ki hayır. Tasarıyla, Meralarımız da tehdit altında. Tasarının 30 uncu maddesi ile 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına (i) bendi eklenmektedir. Bu değişiklikle, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın talebi ile OSB'ler, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile yerleşim yerleri içinde bulunan sanayi siteleri ve münferit işletmelerin yerleşim yeri dışına çıkarılması için, meralarda tahsis amacı değişikliği yapılar hükmü getirilmektedir. Ayrıca bu kapsamda tahsis amacı değiştirilen meralar için ödenmesi gereken 20 yıllık ot bedeline de muafiyet getirilmektedir. Meralara ilişkin yapılan bu değişiklikler, son yıllarda krizden bir türlü çıkmayan hayvancılığımız için büyük bir tehdittir.

Yasa kabul edilip yürürlüğe girerse, binlerce zeytin ağacı kesilme tehlikesi ile karşı karşıya kalacaktır. Bu durumda zeytin alanları sermayeye peşkeş çekilecek ve zeytin üretimi ile meralar bitirilecektir.

Ülkemizde sanayi yatırımları elbette olmalıdır. Ancak bunu yaparken doğaya saygılı olmalı ve sürdürülebilirliğe önem verilmelidir. Aksi takdirde yapılan yanlışların bedellerini çocuklarımız ve gelecek nesiller doğa felaketleri ile acı bir şekilde ödemek zorunda kalacaklardır.

Bu yasa tasarısı geçerse, hiç şüphesiz ki uluslararası gıda ve tarım tekelleri kazanç sağlayacak.

Tüm milletvekillerimizi zeytinimiz ve meralarımıza sahip çıkmaya davet ediyoruz.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası olarak dost örgütler, üreticilerimiz, tüketicilerimiz ve tüm halkımızla birlikte zeytinimize, meralarımıza ve yaşama sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Özden GÜNGÖR

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı

DESTEKLEYEN KURUMLAR

TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI

TEMA VAKFI

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ